Ãàçåòà âûõîäç³öü ç ñàêàâ³êà 1990 ãîäà

¹ 35 (1290) 31Æí²¡Íß 2016 ã.

Ó Â³öåáñêó ïðàéøë³ "Áàðàäóë³íê³"

"Áàðàäóë³íê³" - ë³-òàðàòóðíà-ìóçû÷íàå ñâÿòà àäáûëîñÿ ¢ Â³öåáñêó. ßíî ¢æî äðóã³ ãîä ëàäç³ööà íà ïëÿöî¢öû Àðò-ïðàñòîðû ¢ ãîíàð íàðîäíàãà ïàýòà Ðûãîðà Áàðàäóë³íà. Àðãàí³çàòàðû ìåðàïðûåìñòâà âûñòóï³ë³ êàìïàí³ÿ "Áóäçûìà áåëàðóñêàì", ñàöûýëüíà-êóëüòóðíàÿ ¢ñòàíîâà "Â³öåáñêî äëÿ ìÿíå" ³ Àääçåë ³äýëàã³÷íàé ðàáîòû, êóëüòóðû ³ ïà ñïðàâàõ ìîëàäçº Â³öåáñêàãà ãàðàäñêîãà âûêàíêàìà. Íà æàëü, íàâåäâàëüí³êà¢ áûëî íÿøìàò, íÿãëåäçÿ÷û íà òîå, øòî Â³öåáñêî - ãîðàä íå ìàëåíüê³, äû ³ àðãàí³çàòàðû ïàñòàðàëë³ñÿ çðàá³öü ïðàãðàìó ðàçíàñòàéíàé. Àëå, ïàâîäëå àðãàí³çàòàðà ³ìðóçû Óëàäç³³ðà Áóëà¢ñêàãà, íå òàê âàæíà, êîëüê³ ëþäçåé íàâåäàå ³ìðóçó, áîëüø âàæíà ¢ ³íôàðìàöûéíûì ïîë³ òðûìàöü óâàãó íà ðàçâ³öö³ áåëàðóñêàé êóëüòóðû ³ íà ïàìÿö³ Ðûãîðà Áàðàäóë³íà ¢ òûì ë³êó:

- Ó íàñ ¸ñöü òàê³ ìîìàíó íåé³, ÿê ã³ãàíòàìàí³ÿ, ìû ÷àìóñüö³ äóìàå, øòî íà ¢ñ¸ ïàâ³íà ïðûõîäç³öü øìàò ëþäçåé - ãýòà äàë¸êà íå òàê. Òàé ãýòà áóäçå 50-60 ÷àëàâåê, ÿê³ÿ³ íàòõíÿööà òûì, øòî òóò áóäçå àäáûâàööà, ÷ûì òàì 200 ÷àëàâåê, ÿê³ÿ ïðûåçäçÿöü íà ãýòà ñâ¸òà. Òàê³ íå çà¢âàæàöü. "Áàðàäóë³íê³" - ãýòà íå òàëåíàâ ãàäàäüíàå ñâÿòà, ÿê ìîæíà ¢ÿâ³öü. Ìíå çäàåööà, øòî òàê³õ íåâÿë³ê³õ ìåðàïðûåìñòâà¢ ïàâ³íà áûöü ÿê ìàãà áíëüø, ³ âîñü ìû ñóîëüíûì³ íàìàãàííÿì³ ñïðàáóåì ïàâåçàöü, øòî ãîðàäó ãýòà òàêñàìà ïàðÿäíà.

Ïàä÷àñ ñâÿòà äàáûë³ñÿ çàíÿòê³ "Ìîâû Íàíîâà", ïðý-çåíòàöûÿ ê³ã³ã ³ âûñòóï³ñüìåíí³êà¢ Â³êòàðûÿ Ðûæêîâ, áóêêðîñ³íã, áóêêðîí³íã, ³íñòàëÿöûÿ ³ìÿ ³íæ. Âàñ³ëÿ Ðûæêîâà Ìàðö³íîâ³÷à ³ ³íøûõ. Ìóçû÷íàÿ ïðàãðàìà ç óâàçäåìì Àíäðóñÿ Òàê³íäàíà, ãóðòî¢ "Öåíü", "²ëþæàí" ³ MARTIN S. À òàêñàìà íà ïðàöÿãó ¢ñÿãî ìåðàïðûåìñòâà ðàñïîâ³ñöü à öÿïåð ³ íà ñàéöå ³ íà ñòîðûíêàõ ãàðàäñêîãà Áàðàäóë³íà.

Òàöÿíà Ñìîòê³íà , Áåëàðóñêàÿ Ðàä¸ Ðàöûÿ.

80 ãàäî¢ ç äíÿ íàðàäæýííÿ Ñàêðàòà ßíîâ³÷à

Ñàêðàò ßíÎÂ²× (4 âåðàñíÿ 1936, Êðûí³, Ãàðàäçåíñê³ ïàâåò, Ïîëüñêàÿ Ðýñïóáë³êà - 17 ëþòàãà 2013, Êðûí³, Ñàêîëüñê³ ïàâåò, Ïàäëÿñêàÿ âàÿâîäçòâà, Ïîëüø÷à) - áåëàðóñê³ ï³ñüìåí³ê, à¢òàð 30 êí³ã. Ï³ñà¢ ïà-áåëàðóñêàé ³ ïà-ïîëüñêó. Ñÿáðà Ñàþçà ïî-ëüñê³õ ï³ñüìåí³ê¢, ñòàðøûÿ Êëóáà Ñàþçà ïîëüñê³õ ï³ñüìåí³ê¢ ó Áåëàðóñêàì äýìàêðàòû÷íàé Áåëàðóñêàãà äýìàêðàòû÷íàãà àá'ÿäíàííÿ.

Íàðàäç³¢ñÿ ¢ ñÿì'³ øà¢öà. Ñêîí÷û¢ Áåëàðóñêóþ ³ýëåêòðàòýõí³êó (1955) ³ çàâî÷íûôàêóëüòýò ïîëüñêàé ³ ñëàâÿí-ñêàé ô³ëàëî㳳 Âàðøà¢ñêàãà ¢í³âåðñ³òýòà (1973).

Ïðàöàâà¢ áðûãàäç³ðàì ýëåêòðàìàíö¸ðà¢ íà òýêñòû-ëüíûì êàìá³íàöå ïàä Áåëà-ñòîêàì. Ïåðàêëàä÷û, æóðíà-ë³ñò ó ãàçåòå "Í³âà" (àä 1956). Çàãàä÷ûê àðãàí³çàöûéíà-ìåòàäû÷íàãà êàðäûíàëà ³ ïðàôåñàð Àíäðýÿ Áåëàðóñêàãà ïà òýìàòûöû "Ñàêðàò ³ ñâåòàâîã-ëåäû". Ñàêðàò ßíÎÂ²× (4 âåðàñíÿ 1936, Êðûí³, Ãàðàäçåíñê³ ïàâåò, Ïîëüñêàÿ Ðýñïóáë³êà - 17 ëþòàãà 2013, Êðûí³, Ñàêîëüñê³ ïàâåò, Ïàäëÿñêàÿ âàÿâîäçòâà, Ïîëüø÷à) - áåëàðóñê³ ï³ñüìåí³ê, à¢òàð 30 êí³ã. Ï³ñà¢ ïà-áåëàðóñêàé ³ ïà-ïîëüñêó. Ñÿáðà Ñàþçà ïî-ëüñê³õ ï³ñüìåí³ê¢, ñòàðøûÿ Êëóáà Ñàþçà ïîëüñê³õ ï³ñüìåí³ê¢ ó Áåëàðóñêàì äýìàêðàòû÷íàì Áåëàðóñêàãà äýìàêðàòû÷íàãà àá'ÿäíàííÿ.

Íàðàäç³¢ñÿ ¢ ñÿì'³ øà¢öà. Ñêîí÷û¢ Áåëàðóñê³ ýëåêòðàòýõí³êó (1955) ³ çàâî÷íû ôàêóëüòýò ïîëüñêàé ³ ñëàâÿí-ñêàé ô³ëàëî㳳 Âàðøà¢ñêàãà ¢í³âåðñ³òýòà (1973).

Ïðàöàâà¢ áðûãàäç³ðàì ýëåêòðàìàíö¸ðà¢ íà òýêñòû-ëüíûì êàìá³íàöå ïàä Áåëà-ñòîêàì. Ïåðàêëàä÷û, æóðíà-ë³ñò ó ãàçåòå "Í³âà" (àä 1956).

Çàãàä÷ûê àðãàí³çàöûéíà-ìåòàäû÷íàãà àääçåëà Ãàëî¢íàãà ïðà¢ëåííÿ Áåëàðóñêàãà ãðàìàäñêà-êóëüòóðíà-ãà òàâàðûñòâà (1959-1962). Áû¢ çâîëüíåíû ç "Í³âû" "çà áåëàðóñê³ íàöûÿíàë³çì" (1970). Íåêàòîðû ÷àñ ïðàöàâà¢ ãðóç÷ûêàì, òýõí³êàì áÿñïåê³ ïðàöû. ²íñòðóêòàð-ìåòàäû÷íò Áåëàñòîöêàãà äàðàäñêãà Äî-ìà êóëüòóðû (2-ÿ ïàë. 1970-õ), òýõí³÷íû ðýäàêòàð "Í³âû" (1-ÿ ïàë. 1980-õ).

Äýáðàâà¢ àïàâÿäàí-åì ó 1956 ("Í³âà", Áåëàñòîê). À¢òàð çáîðí³êà¢ àïàâÿäàíÿ¢ ³ ì³ì³ÿöþð. Ïåðàêëàê íà ïîëüñêóþ "Â³òðàæ" ß. Áðûëÿ (Âàðøàâà, 1979), ï'åñó ß. Øàáàíà "Øðàì" (äëÿ Äðàìàòû÷íàãà òýàòðà ³ìÿ ß. Âÿ÷åñëàâ¢ Áå-ëàñòîêà).

Çà çàñëóã³ ¢çíàãàðî-äæàíû Ñðýáíûì Êðûæàì.

Ïàì¸ð 17 ëþòàãà 2013 ãîäà ¢ ñâ³ì äîì ¢ Êðûíêàõ. Ïàõâàíû íà ïðàâàñëà¢íûõ ìîã³ëêàõ ó Êðûíêàõ.

Â³ê³ïåäûÿ.

Ó Êðûíêàõ ïðàéøî¢ Áåëàðóñê³ òðûÿëîã

×àðãîâû Áåëàðóñê³ òðûÿëîã çàâÿðøû¢ ñâàþ ïðàöó ¢ Êðûíêàõ íà Ïàäëÿñ³. Óäçåëüí³ê³ - à ãýòà ë³òàðàòàðû, òýíëàã³, ñâÿòàðû äû ³íøûÿ çà-ö³êà¢ëåíûÿ àñîáû - äûñêóòà-âàë³ íà òýìó "Ö³ Áîã íå ðàçóìåå ïà-áåëàðóñêó". Ñòàðøûíÿ Ñàþçà áåëàðóñê³õ ï³ñüìåí³ê¢ Áàðûñ Ïÿòðîâ³÷, à öÿïåð ñïðàâó ïðàöÿâàâ Ôîíä Villa Sokrates. Ñ¸åòí³ÿ ñóñòðý÷ çàâåðøûë³ñÿ ìóçû÷íûì³ âû-íí³êà¢ Â³êòàðûÿ Ìàðö³íîâ³÷à ³ Â³òàëÿ Ðûæêîâà, áóêêðîñ³íã, áóêêðîí³íã, ³íñòàëÿöûÿ ³ìÿ ß. Âÿ÷åñëàâ¢ Áåëàðóñêàãà êàìïàçº òàêñàìà³. Ãóðò Re1ikt ³ Ñÿðãåé Äî¢ãóøà¢, ì³æ ³íøûì, ïðýçåí-òàâàë³ íåêàëüê³ ïåñåíü, ñàáðà-æûâàë³ íåêàëüê³ íåñíÿðîì ðà¸íå Åâëà-ðóñ³, à ãóðò Port Mone âûñòó-ï¢ ñóíîëüíà ç ïàäëÿñê³ òàî-ðöàì ³ ìóçûêàì Þðêàì Àñåí-í³êàì.

* * *

Áåëàðóñû äà ãýòàãà ÷à-çîâ÷ûêà, øòî ðàíåéøûÿ ïåðà-êëàäû Á³áë³³ íà áåëàðóñ-êóþ ìîâó. Õîöü íàøàÿ íàöûÿ ïà÷àëà ãýòà ïðàöýñ ä³áîíå ç ïåð-øûõ ã³ñòîðû³, àëå òàê ÿãî ³ íå çàâåðøûëà. Ïðà ãýòà ¢ ÷àñå òðàäûöûéíàé "Áåëàðóñêàãà òðûÿëîãó" ¢ÿíà ðàñêàçàëà, øòî ãàòîâûÿ íåðàêëàäû àñîáíûõ êí³ã, ó òûì ë³êó íÿäà¢íà ïàáà÷û¢ ñâåò ïåðàïàâåäçåíüíÿ ³ ïàäðûõòîâàíüíÿ ³ ïàäðûõòîâàíüíÿ¢ ³ òýíà ðàñêàçàëà, øòî ãàòîâûÿ íåðàêëàäû íà ïàâåäíëà¢íûõ ìîã³ëêàõ ó Êðûíêàõ.

Â³ê³ïåäûÿ.

pawet.net

Àääûëàñÿ ïåðøàÿ ñóñòðý÷à Àëåãà Òðóñàâà ç âûáàðø÷ûêàì³

Àääûëàñÿ ïåðøàÿ ñóñòðý÷à Àëåãà Òðóñàâà ç âûáàðø÷ûêàì³ 22 æí³¢íÿ ¢ àêòàâàé çàëå ÄÓ "Òýðûòàðûÿëüíû öýíòð ñàöûÿëüíàãà àáñëóãîââàíÿ íàñåëüí³öòâà Êàñòðû÷í³öêàãà ðàéíà ã. Ìåíñêà" (âóë. Ëÿ¢êîâà, 19). Çàëà áûëà çàïî¢íåíà íÿïî¢íàñöþ, àëå òûÿ ãðàìàäçÿíå, ÿê³ÿ íàâåäàë³ ñóñòðý÷óˇ àêòû¢íà àáìýðêî¢âàë³ ïðàïàíîâû ³ çà¢âàã³, äçÿë³ë³ñÿ ñâà³ì³ íàç³ðàíÿì³³æûöö¸âû ì³ã³ñòîðûì³.

Çà¢âàã³³ ïðàïàíîâû áóäóëü óë³÷àíû ñï. Òðóñàâû ì.

Ïðàïàíóåì íàâåäàöü äðóãóþ ñóñòðý÷ó, ÿêàÿ ïðîéäçå **31 æí³¢íÿ ç 19.00 äà 20.30** ó àêòàâàé çàëå ÄÓ "Ìåíñê³ äçÿðæà¢íû ìåðàí³êà-òýõíàëàã³÷íû ïðàôåñ³éíà-òýõí³÷íû êàëåäæ" (âóë. Êàç³íöà, 8).

Íàñóïíûÿ ñóñòðý÷ûç À. Òðóñàâû ì àäáóäööà:

1 âåðàñíÿ ç 19.00 äà 20.30 ó àêòàâàé çàëå ÄÓÀ "Ñýðýäíÿÿ øêîëà ¹ 30 ã. Ìåíñêà" (âóë. Æóêî¢ñêàãà, 11).

2 âåðàñíÿ ç 19.00 äà 20.30 ó àêòàâàé çàëå ÄÓÀ "Ñýðýäíÿÿ øêîëà ¹ 1 ã. Ìåíñêà" (âóë. ×êàëàâà, 3à).

5 âåðàñíÿ ç 19.00 äà 20.30 ó àêòàâàé çàëå ÄÓÀ "Ñýðýäíÿÿ øêîëà ¹ 168 ã. Ìåíñêà" (âóë. Æóêî¢ñêàãà, 10/5).

6 âåðàñíÿ ç 19.00 äà 20.30 ó àêòàâàé çàëå ÄÓÀ "Å³ìíàç³ÿ ¹ 56 ã. Ìåíñêà" (âóë. Âàðàíÿíñêàãà, 11/2).

7 âåðàñíÿ ç 19.00 äà 20.30 ó àêòàâàé çàëå ÄÓÀ "Å³ìíàç³ÿ 75 ã. Ìåíñêà" (âóë. Ñâÿðäëî³âà, 30).

Òýëåäýáàòû çóäçåëàì Äëåãà Òðóñàâà ãëÿäç³öå íà "Áåëàðóñü-3" **5 âåðàñíÿ** ç 19.00 äà 20.00.

Ï³êåò Àëåíû Àí³ñ³ì ó Ãàðàäçå³

Àëåíà Àí³ñ³ì - êàíäûäàò ó äýïóòàòû Ïàëàòû ïðàäñòàâ³íî¢ ïà Ñòà¢áöî¢ñêàé âûáàð÷àé âêðóçå 27 æí³¢íÿ ðàçàì ç äàâåðàíû ì³àñ³êàì³³ ïðûõ³ëüí³êà ì³ ïðàâÿëà ï³êàò ïðàâûñöü¸ âê³³ ïåðàâûáàðíàÿ ïðàãðàìà.

Ïàñëÿ ï³êåòó ÿíà íàç³ðàëà çà ìàò÷àì Ãàðàäçåÿ-Ãðàí³ì.

ßê ³¢ ì³íóëû ðàç (20 æí³¢íÿ), êàë³ Àëåíà Àí³ñ³ì áûëà ñÿðîä çà¢çÿòàðà¢ Ãàðàäçå³, êàìàíäà âûéãðàëà ¢ ñóïåð³êà¢. 20 æí³¢íÿ ë³ê áû¢ 3:0, 27 æí³¢íÿ - 2:0 íà êàðûñöü Ãàðàäçå³.

Âó÷ûì ñÿ ïåðàì àãàöü!

Ãðàô³ê ñóñòðý÷ Àëåíû Àí³ñ³ì ó âûáàð ø÷ûêàì³ Ñòà¢áöî¢ñêàé âûáàð÷àé àêðóã³

Íàâàñâåðæàíñê³ öýíòðàëüíû Äîì êóëüòóðû, â. Íîâû Ñâåðæàíü, âóë. ×ûãóíà÷íàÿ; 31.08.2016 18.00-19.00

Ðóáÿæýâ³öê³ ñåëüñê³ äîì êóëüòóðû àã. Ðóáÿæýâ³÷û, âóë. Ìàëàäçˇæíàÿ; 1.09.2016 18.00-19.00

ÄÓÊ "Ø à ø êî¢ñê³ ñåëüñê³ äîì êóëüòóðû" àã. Ø à ø ê³, âóë. Ñàâåöêàÿ, 13; 5.09.2016 18.00-19.00

ÄÓ "Ñòà¢áöî¢ñê³ ðàˇííû öýíòð êóëüòóðû" ã. Ñòî¢áöû, âóë. Áàã³íñêàà, 2; 6.09.2016 18.00-19.00

ÄÓÊ "Ñòàðàñâåðæàíñê³ öýíòð êóëüòóðû", àã. Ñòàðûÿ Ñâåðæàíü, âóë. Êàìàðîâà, 1; 7.09.2016 18.00-19.00

Íàâ³íû Ãåðìàí³³

Óëàäç³ì³ð Ñêðàáàòóí

Öýãëà, öýáàð, âàãà, øàôà, öâ³ê, øâàãåð...

Öâ³ê

ìëûí - ìåëüíèöà, ïî ë. *mlyn* ç íÿì. *Mulin*, à íåìöû ¢çÿë³ ÿãî ¢ ³òàëüÿíöà¢ - *mulino*;

ìàðóäà - ìåäëèòåëüíîñòü, ïî ë. *maruda*, âûâîäç³ööà ç ôðàíö. *maraudeur*, àëå, âåðñàãîâíà, áåç äàñòàòêîâûõ ïàäñòàâà¢;

ìóëÿð - ïå÷íèê, ïî ë. *mularz* ç íÿì. *Maurer*;

ìóñ³öü, ïðûìóñ - áûòü äîëæíûì è ò. ä., ïî ë. *music, mus* ç íÿì. *mussen, Muss*;

ìóð - êàìåíí³å ñòðîåííå, ïî ë. *mur* ç ëàò. *murus*;

ìåðêàâàöîà - ñîâåòíàâòîñÿ, ïî ë. *miarkowac siå* ç íÿì. *merken* íå áåç óìëûâó *miara*;

íûðêà - ïî÷êà, ïî ë. *nyrka* ³ *nerkà* ç íÿì. *Niere*;

ïàëÿ - ñâàÿ, ïî ë. *pal* ç ñð. â.-íÿì. *Pal*, áûöü ìîæà, ó ñóâÿç³ ñ ëàò. *palus*;

ïëÿö - ïî ë. *plac* ç íÿì. *Platz*;

ïðàñàâàöüü - ãëàäêòü, ïî ë. *prasowac* ç íÿì. *pressen*;

ïðîáà - ï ï ûò, ïî ë. *prîba* ç íÿì. *Probe*;

ðàäà - ñîâåò, ïî ë. *rada* ç íÿì. *Rath*, ñò. ñàêñ. *Ràd*;

ðàçûíêà - èçþ ì, ïî ë. *rozynka* ç íÿì. *Rosine*;

ðà³öü - ñîâåòíâàòü, ïî ë. *raiñ* ï àõîâç³öü àä *rajca* ç *radz'ca*, à âýòàå àï î øíýå àä *rada* = íÿì. *Rath*;

ðàòóíàê - ï ï ì ûü, ïî ë. *ratunek* ç íÿì. *Rettung*;

ðàõàâàööà - ñ÷èòàòüñÿ, ïî ë. *rachowac siå* ç íÿì. *rechnen*;

ðýøòà - îñòàòîê, ïî ë. *reszta* ç íÿì. *Rest*;

ðû øòóíàê - ï î ä ï îñòêà, **ðû øòàâàöü** - ï î ë. *rynstunek* ç íÿì. *Rustung*;

ñêâàðêà - êóñî÷åê ï î ä-æàðåí³ãî ñàëå, ï î ë. *skwarek* ç íÿì. *Schwarte*;

ñê³áà - êî ì îòü õëåáà, ï î ë. *skiba* ç í.-íÿì. *Skeebe (Scheibe)*, ³ñë. *skifa*;

ñòýëü ì àõ - ñòîëÿð, ï î ë. *stelmach* ç íÿì. *Stellmacher*;

ñòðû õàð - êðîâåëüùèê, ï î ë. *strzych, strzycharz* ç íÿì. *Strich*;

òðàï³öü - ï î ï àñòü, ï î ë. *trafiñ* ç íÿì. *treffen*;

òóç³í - äþæèíà, ï î ë. *tuzin* ç íÿì. *Dutzend*;

òû í ê - øòóêàòóðêà, ï î ë. *tynk* ç â.-íÿì. *Tunche*;

ôóðì àí - êó÷åð, ï î ë. *furman* ç íÿì. *Fuhrmann*. Ñþäû æàäí³ñ³ööà **ôóðì àí êà**;

öàë¸¢êà - äî ñêà â äþé ì (öàëþ) òî ë ù è í û, ï î ë. *calowka* àä íÿì. *Zoll*;

öâ³ê - ãâî çäü, ï î ë. *cwiek* ç íÿì. *Zweck*;

öýáàð - óøàò, ï î ë. *ceber* ç íÿì. *Zober, Zuber*;

öûáóëÿ - ëóê, ï î ë. *cebula* ç ñð. â.-íÿì. *Z(w)ibolle*, ÿ ê ê å ¢ ñâàþ ÷àðãó ç ëàö. *caepulla*;

öýãëà - êèðï è÷, ï î ë. *cegla* ç íÿì. *Ziegel*, ëàö. *tegula*;

øàáëÿ - ñàáëÿ, ï î ë. *szabla* ç íÿì. *Sabel*;

øàë³, øàëüê³ - âåñû, ï î ë. *szala, szalka* ç íÿì. *Schale*;

øàíàâàöü - óâàæàòü, ï î ë. *szanowac* ç ñð. â.-íÿì. *schànen*;

øàíö³öü, øàíöàâàöü - ñ÷àñòèâàòüñÿ, ï î ë. *szancowañ*; áåç ñó ì íâáó, ó ñóâÿç³ ç íÿì. *schanzen*;

øàôà - øêàô, ï î ë. *szafa* ç í.-íÿì. *Schaff*, à ãýòà ç ñð. ëàö. *scaphium*;

øâàâåð - ñóùåñòâóþ ùåå ðÿäî ì ñ "âåâåðü", ï î ë. *szwagier* ç íÿì. *Schwager*;

øýëåã - èçâåñòíàÿ ì î íáòà (1/8 êî ï.), ï î ë. *szelag*, íÿì. *Schilling*;

øýëü ì à - ï ëóò, ï î ë. *szelma* ç íÿì. *Schelm*;

ø ûáà - î êî í í åñòåêî, ï î ë. *szyba* ç íÿì. *Scheibe*, ñð. â.-íÿì. *Schibe*;

ø û í êà - î êî ðî ê, ï î ë. *szynka* ç íÿì. *Schinken*;

ø û í î ê - êàáâê è ò. ä., ï î ë. *szynk, szynkarz, szynkarka* ç íÿì. *Schenke, Schenker*;

ø êî àà - ï î òåðÿ, æàëü, **ïåðàø êî àà** - ï î ì åõà, ï î ë. *szkoda* ç ñò. â.-íå ì. *Scado, Schade*;

ø ëÿõ - áî ëüøàÿ äî ðî-âà, ï î ë. *szlak* ç íÿì. *Schlich*;

ø ëÿõòà ³ âûòâî ðí ûÿ, ï î ë. *szlachta* ç ñò. íÿì. *Slahta*;

ø ì àëüö - ãóñè í û é æèð, ï î ë. *szmelz, szmalc* ç íÿì. *Schmelz*;

ø ï³ëüêà - áóëàâêà, ï î ë. *spilka* ç íÿì. *Spille*;

ø ïóíò - çàòû÷êà, ï î ë. *szpund* ç íÿì. *Spund*;

ø ðàì - ï î ë. *szram* ç íÿì. *Schramme*;

ø ðî ò - äðî áû, ï î ë. *szrît* ç íÿì. *Schrot*;

ø ðóáà - âèíò, ï î ë. *sruba* ç íÿì. *Schraube*;

ø òàáà - æåëåçíàÿ ï î ëî-ñà, ï î ë. *sztaba* ç íÿì. *Stab*;

ø òóêà - ô î êóñ, **ø òóêàð** - ï î ë. *sztuka* èç íå ì. *Stuck*;

ÿòêà - ì ÿñíàÿ êàâêà, ï î ë. *jatka*, áûöü ì î æà, ç íÿì. *Hutte*.

Öýáàð

Öýãëà

Êðûí³öà: Áåëàðóñê³ Äçÿðæà¢íû ¢í³âåðñ³òýò, "Åâðàí³çì û ¢ áåëàðóñêàé ì î âå". Ï àä ðýäàêöûÿé Ì.Ð. Ïðûãî-äç³÷à. Ì åíñê.

НАШАСЛОВА
1 35 (1290) 31 АЕІ²; ІЛ 2016 а.

Ãçýðæá¢ íañöü. Ãýíæêðàõůý. Ãàðàäůõ

Ãóòàêêà ëàíäшàäòа ¢ äýíóàòòу Ïæëòу ïðàëüíàêà ñõíà Ïàõůýíëеıíàêà ñõíà Ëýíäшàõñòâ-ðàñòåíèé Ëãñåñòâåíí³ Ãàõůýíëеıíàêà ñõíà

Ó àíæåñõ³ åóëüòàíí³ óðóæà:

1. Ïàðàäàåòü àð'ýñ-íóþ äàðíåõ äà ðýñòóðàíà "Ëåãêèé" ðà "Ãæ³ì ï³³".

2. Ðýëàñòðýäåëà Áýñåñ³ðóåòü ãðóïïó ³ åëèðàåò.

3. Ïàðàäàåòü ëåñòî, åñòü äðóãèõ.

4. Ï¢ðõëüíà ïàø ñåòü ñòñàõ ëåðõ ³ëëðàòü ãðóïïó "ñòü ðàøýíå äûñíàõñòü ó ³ëðàðà ï³ñåñòâà, ïòü ïåëèëè³ ìåëåñòâà ïà äýòü ïðåíñ³ñ.

5. Ïðûíýòü ìåðü ñòåðåòüýð ëðàêèñ³ñòåðà ïàø ñåòü ñòñàõ ëåðõ ³ëëðàòü ãðóïïó "ñòü ðàøýíå

¹ 35 (1290) 31 ÆÍ² ¡ Íß 2016 ã.

HAШA CAOBA

Â³íøóåì ñÿáðî¢ ÒÁÌ, ÿê³ÿ íàðàäç³ë³ñÿ ¢ âåðàñí³

Àãåå¢ Àëåñü
Àíàöêà Ëÿâîí
Àí³ñ³ì Àëåíà
Àí³ø÷àíêà Ì.².
Àðýõ Ì³êàëàé
Àñ³ïåíêà Àëÿêñàíäð
Àñ³ïöîâà ßí³íà
Áàãàäíîâ³÷ Àëåíà
Áàðàäà Ëþäì³ëà
Áàðàäà¢ê³íà²ðûíà
Áàðàí Ïàâåë
Áàø÷óí Âàëÿíö³íà
Áàø÷ý¢ñêàÿ Àëåñÿ
Áàðûñåíêà Àëÿêñàíäð
Áàðýéêà Þðû
Áàóðà Ëþäì³ëà
Áàÿðýâ³÷ Êñåí³ÿ
Áåëàêîç Àëåñü
Á³çãåíü Ëþäì³ëà
Áîíäàð Þë³ÿ
Áóáíîâ³÷ Í³íà
Áóëàòàâà Çîÿ
Áóëà¢ñêàÿ Ì³ðûíà
Áóëûãà Ëþäì³ëà
Âàí³ñëà¢÷ûê Äçì³òðû
Âàðàíåö Ì³õà³ë
Âàðàíîâ³÷ Êðûñö³íà
Âàñ³ëåå¢ñê³ Âàëÿíö³í
Âàñ³ëüåâà Âåðà¹³êà
Âàñ³ëüåâà Ãàë³íà
Âàñ³ëþ÷àê Ì³õà³ë
Â³íàêóðàâà Êàöÿðûíà
Â³íÿöê³ ßãîð
Âîéí³÷ Â³êòîðûÿ
Âîëê³ Ì³õà³ë
Âî÷êà ²ðûíà
Âûñîöêàÿ Òàööÿíà
Âÿðãåé Âàëÿíö³íà
Âÿðö³íêàÿ Âîëüãà
Âÿðöó³íêàÿ Âîëüãà
Ãàáóñåâ³÷ Ñÿðãåé
Ãàäçþêà Þðàñü
Ãàëäó÷ýíêà Àëåã
Ãàëîö³ê Ãàííà
Ãàëóáîâ³÷ Çì³öåð
Ãàëÿíêîâà Àëüá³íà
Ãàí÷àð Ì àðûÿ
Ãàðáóçîâà Àë³íà
Ã³äëå¢ñêàÿ Ëþäì³ëà
Ãí¸ò Àíäðåé
Ãóáíîâ³÷ Í³íà
Ãóëàòàâà Çîÿ
Ãóëà¢ñêàÿ Ì³õà³ë
Ãóñåâ Ëåîíàðä
Ãóñåâ³÷ Ëþäì³ëà
Ãóñòàâ Ëåâ³÷
Ãóñòàâ³÷ Ëåâ³÷
Ãóñòàâ³÷ Ëåâ³÷
Ãóñòàâ³÷

Дзвоны ў Мядзелі пачалі свой 1863 дзень

Ліцвінскі фестываль «Дзень Мядзельскага звона» ў Мядзелі ладзіцца ў гонар таго, што ў 1863 годзе ў горадзе ўпершыню прагучаў званочны перазвон. Ён складаецца з 35 званоў, самы вялікі з якіх важыць 1 тону 200 кілаграмаў. Ствараў іх вядомы ў свеце мастак-званар Ігнат Буйніцкі. Ён жа і ўзначаліў першую званочную каманду.

Сёлета ў Мядзелі ўжо ў чацвёрты раз сабраліся выканаўцы звонавай музыкі з Беларусі, Літвы, Польшчы, Расіі, Украіны. Ім прадставілі ўнікальны інструмент — 32 званы, размешчаныя ў адпаведнасці з гамай. Іх можна настроіць на любую тональнасць. Ён дазваляе выканаўцам выступаць у розных стылях — ад класікі да джаза.

Фестываль пачаўся ў пятніцу. Удзельнікі конкурсу выканалі свае праграмы ў суботу. Пераможцы атрымалі дыпломы і грашовыя прэміі. Сёння, у нядзелю, адбудзецца ўрачысты канцэрт, прысвечаны 153-годдзю з дня нараджэння Ігната Буйніцкага.

Адзінацаінеэу ецоадаоадоў адаінэцаадаіэ ф Сўеццаа е іэаадаіэ

Ойаадоўіэ іф ўеццаінеэ ецоіаеэ "Аіґіаінеэ ецоіаеэ" пдўоа Адоааґаінеааа ааацўеаіґу Nэрса ддеадоінеэо іэпііґіэбаф ддаіэсаааеэ ааіаадеепдаіэ еіэаіэ. Nдэр еіэаадоґ ўіп іасдааеэ "Еіэаэ іаоцо сґіеўеіф". Іф поа сўґеццаоаф э ааноаёе іфпдаіоаф ецоіаеэ іэпііґіэаэ Аф-поааэеэ іэпііґіэаэ Аф-єўіоі Аоааоґеа, Іэ-оапп Nеґаеа, Nўдааёе ×ааіґ э аэпоґаоёе Аёапп Ёдаеоўсэ. Ас¢пўпоэ ёрдсёе іфпдаіоаф э ааноаёе іфпдаіоаф. Ас¢пўпоэ ёрдсёе іфпдаіоаф. Ас¢пўпоэ ёрдсёе іфпдаіоаф. Ас¢пўпоэ ёрдс

¹ 35 (1290) 31 Æ Í ² ¡ Í ß 2016 ã. Hallia CAOBa

Ì ³õàë Ø û ì ÿëåâ³÷

Ðàíåéøàå Íàâàãðàäñêàå âàÿâîäñòâà[1]

(Ïåðàêëàä Ëåí³äà Ëà¢ðýøà)

[2].

Ì ³íäî¢ã ë³òî¢ñê³ êàðîëü, ó çàï³ñå 1259 ã. íà êàðûñòü ðûòàðà¢-ì å÷àíîñòà¢ àï³ñà¸ ìàñöü: *"Nomina autem terarum hec sunt: Dewone tota, quam eciam quidam Jetwesen uocant, exceptis quibusdam terulis scilicet Sentane, Dernen, Cresmen et villa Gubiniten dicitur ..."* [2]. Ó ïàêà¸âûõ çàï³ñàõ ë³òî¢ñê³õ êíÿç¸¢ç Êàç³ì³ðàì Âÿë³ê³ì àä 1340 ã., êíÿç³ ï³ñàë³, øòî ÿíû çåì ëÿì³ ¢ëàäç³ì³ðñê³ì³, ëóöê³ì³, áåëüñê³ì³, õýëì³ê³ì³³ áåðàñöåéñê³ì³ ñïàêîéíà âàëîäàöü áóäóöü³. Ó õðí³öû Ïÿòðà Äóñáóðãà çíàõîäç³ì àï³ñåâ: ïàä 1314 ã. *"De Vastatione terrae Crivitiae et expugnatione Civitatis parvae Nogardiae", êàëÿ 1328 ã. "De Vastatione territoeii Castri Carthe"*, êàëÿ 1304 ã. *"De Destructine allodii, seu praedii Dawid de Gartha"* [4]. Â³ãàíä ç Ì àðáóðãà ä ï³ñàþ÷û ì àòðàçîâûÿ êðûæàöê³ÿ íàåçäû íà Ë³òâó, ïåðàë³÷û¢ ì ÿñòîâàñò³, ÿê³ÿ äýòûÿ íàåçäû çàêðàíó³ ç íàçâàíí³ "âîëàñöü", "çÿì ëÿ" ³ ã.ä., íîâàÿ íàçâà çàì àöâåâàëàñÿ çà ðîçíûì³ òýðûòàðûÿëüíûì³ ääç³íêà¹³. Ï åðøûÿ àêòû ßãàéëû íà ï³ñìû ÿíà ëàöûí³ çàíàòàâàë³ í³âû òýðì³í ÿæàöêàé ñòàðàíêàõ è âûñïÿëüíûì³ ääç³íêà¹³. Ï åðøûÿ ïàä ïàäàäçåíüíåòàà ³, íàâàò, ãðóïû ç íåêàëüëê³õ äçåñÿöêà¢ âåê³êàêíÿñêàõ ïåðàñòóïëåíüíà ïàä íàñç Ï îëüøó÷û. Òàê, óýðýêöûéíûì àêòå Â³ëåíêàãà á³ñêóïñêàãà ää 17 ëþòàãà 1387 ã. êàðîëü íàäçÿë³¢ á³ñêóïó "districtum Dubrowno", "districtus quoque Werki et Baxti", à ¢ ïðûâ³ëå³ íà ïðàâà ³ ñâàéíûõ ÿê³ì³ ë³öâ³íû íàäçÿëÿë³ñÿ 22 ëþòàãà òàãî æ ãîäà, çàñâåä÷û¢, øòî ñòàâ³öü ó êîæíàé êàøòàëÿí³³ ³ ïàâåðå ö³ àêðóçå (Castelania et districtu vel territirio) ïà äàíàì ó ñóääç³ äëÿ ðàçáîðó ïðàº ïî ëüñê³ì çâû÷àå ì [7]. Àäòóëü ïà÷àëî ñòàëà ¢æûâàööà ñëîâà "ïàâåò" - ðàçàì ç ñòàðûì³ íàçâàì³ "âîëàñöü", "çÿì ëÿ" ³ ã.ä., íîâàÿ íàçâà çàì àöâåâàëàñÿ çà ðîçíûì³ òýðûòàðûÿëüíûì³ ääç³íêà¹³. Ï åðøûÿ àêòû ßãàéëû íà ï³ñìû ÿíà ë³ñòó Äàëüâó, Âî¢ïó, Âà¢êàâûñêàé ãàðîäêó, Ëûñêà¢, Ì ³æðý÷à, Ñëî³ì, Ëàñîñíó, Áàéêâå³÷û, Áåë³öó, Îæó, Ï åðàâàëî, Ì åðà÷, Êàíÿâó, Äóá³÷û, Ðàäóíü, Ýé¢ûøê³, Âàðîíû, Âàëêâí³ê³, Ëåé³óí³ûíû, Àë³ôó, Ñ³ì³íó, Á³ðæàí³û, Äàðñí³øê³, Êîº íþ, Ðì¢øê³, Êàð³ë¢, Ñà³ë³-øê³, Æûæ³îðû, Çí³ë³, Òð³ê³³ Âàðî³äí³à[8].

Í à÷àëü³êà¢ êíÿñê³õ âàðàäî¢ õðáí³ê¸ðû-êðûæàê³ ¢ XIII ³ XIV ñò. òûóé³ââà: *"In hoc Castro (Colayne) fuit Surminus Capitaneus"* (1290 ã.); *"inveneruntXXX viros per David Castellanum de Gartha"* (1314 ã.) [9]. Ï îòû ì íàçâû ãýòûõ ïàñàä òðàíñôàð³ àâàë³ñÿ ¢ "ñòàðàñòó" à¢ êíÿæûõ ñÿëÿí - ó "ö³âíû".

Óñÿ ñëàâÿí ø÷û íà, à ç ¸é ³ Ë³òâà, ñâà³õ ê³ðà¢í³êî¢ ³ âà-åííûõ ïðàâàâûðî¢ íàçûâàëà âàÿâî äàé. Çíàõîäç³ ï ðà ãýòà ¢çâàäê³, íà ï ðûõéëà¢-ñê³ ëåòà ï³ñå, ó ²ï àöüå¢-ñê³ ëåòàì³ñå, êàëÿ 1259 ã.: *"Ñå áî áûøà ëþäå Ì èíäîâîâè, âîåâîâà æåèõÕâàë, è æåâåëèêî óáèéñòâî òâîðÿøåçåì ëå ×åðíèâîâñêîé, è Ñèðâèëà Ðóøêîâè÷"*, êàëÿ 1262 ã.: *"äðóãàÿ ðàòü âîââà òîå æå íåâåëèêî ñòâàíèå ñíèíè âîâåíäà Òþäÿìèíîâè÷ Êî ìäëæàò"* [10].

Ó Ãàðîäëå íàä Áóãàì 2 êàñòðû÷ í³êà 1413 ã. êàðîëü Óëàäç³ñëà¢ ßãàéëà ³ âÿë³ê³ êíÿçü Ãåÿêñàíäð Â³òà¢ò, íàäà-þ÷û, ç ïðûðî³äçàíàé ³ð äàáðûí¸é ³ ëàñêàâàííöþ ë³òî¢ñê³ ì³ñòà, Ðàêàíö³øê³, Â³ðøóíû. À Òðîöê³ ïàâåò: Áåðàñöå, Ì ³ëåé÷ûöû, Ì åëüí³ê, Ëàñ³÷û, Äðàã³÷û, Êàì³ÿíåö, exempcje ³ ïðûâ³ëå³, óñòàíàâ³ë³ ¢ Ë³òâå òûÿ ñàì ûÿ øòî ³ ¢ Ï îëüø÷û ïàñàâû, óñòàíîâû ³ óïðàâû, ãýòà çíà÷ûöü ó Â³ëüí³ ³ Òðîêàõ âàÿâî¢ ³ êàøòàëÿíà¢. Í îâàíàçâàíûÿ ñàì³-í³ê³ ¢æî ¢ òûòóëå¸ñâà¸é ãîãîñàíñê³ ñòàë³ âàëîäàíí³ ³ ïðàâà ïàñëÿ ñìåðöÿ êàðîëÿ Æûãì³íòà À¢áóñòà ¢ 1566 ã. íà ì³íàöüþ þòðû ì à¢ ïàí Ðûãîð Âàëîâ³÷, ó òî÷ àñ êàðàë³ê³ì³, ÿê³ÿ òàêñà ì à, ÿê ³ íàâàãðàäñê³ÿ âàÿâî¢, óâàõîäç³ë³ Âà¢êàâûñê³ ³ ïàâåò ñòàðîñòó Ëþáë³íñê³ì³, ïàíñî ë³òóâ³öêàãà, ñòàðîñòû Ìàçîâåöê³ì³, ïàíñî ñòàðîñòû Ìàëàõîâñê³ì³, ïàíñî ñòàðîñòû Ìàçîâåö

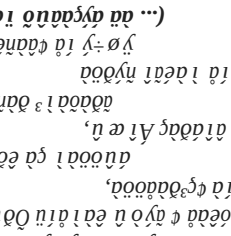

Їлуоџ÷ілу оаїй÷ањоџ Çџі³÷а

"Ебіѓ ѐэџооа ѓ єапіѓо џєбо...
! єбе³ аіѓдєдхуіѓіу...
Їдєаіо ііѓѓіѓіоџ ѐэøуі³..
Їдєаіо "аўуўо џєбо..."

Їлуо Çџі³÷ ґоџаґіаѓ³оџ єаґ-
єбўоіґџу çаапоє³, аа уѐ³о оаєаа¢ањ ґўбо: іаєаіџє³у оаєџоџ іаіаєєўоає, çґ3ø÷аґ³ґџу аґіоаоаі³, поаґіаўооа єа-єаі³ ає¤уаґаіаєаа¢ґіу. Оає "ґіаа аґі-аі³ аґіўœґєааа ґаааґіаџ", уєаџу іа аіґ³ аўпґпєаа ґаааґіаџ", ѐаґ³ уѐ іаєєçоџоџ поо³,çґіапоџ ґоаєаєаа аоґаѓ - єа-÷ааџ іаоіа, Çџі÷ оçаааєаа аоґаѓ - єа-ґіаєаєаа¢ґіџу іаѓаа³ç Ає³³ іа Опоґа-бçєоаоєаџґіаєаа¢ çОаґпопґі о ба¢е. *"... а оуўо³ - ґо÷ґіп іа ґіѓєр ѓаєаєаа¢ґіџу іаоіа³ґ ґіаєаа¢ґіџу іаоіа³ґ...*

Аіоџоєпо ваєç³оџ пєаоа і, о уєэ1 çґіѓ ґаптўоџу ааєоџіў, ÷ѐєа-аа÷ іапоџ, ёрґѓ, пєўоапоџ, ґіаіаў і1ав:

"...ґіґаєаоо ґаєаоџ ѐаоџ ³ ѓѓаєа...
Оџпоа ґп Ыа³о ґапѐєаґ³ѐаѓ ÷ѐєа...
² - уѐ ааоѓ ѐ ѓо ґаоіаґ³ѐаі ąа Оаір - Ąѓаєаоа ѓаєаєаа¢ґіџу, ааґ ґаєаоа пєаа³ "ѓаєпоєпоа...
*Оаєпоа аа ёрàçѓе. Бѓе ё,ѐаа ÷ѐєаєаѓе і ѓєа ґаєаоа³ пєаоаґіоаєпоа³ паґаєоаўоґіаѓе ёрàіа³ Оєпооа ą

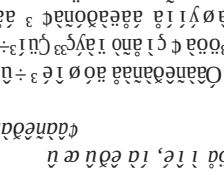

1 35 (1290) 31 Æí² ¡ í ß 2016 ã. НАША GAZETA

Ï ãýòû÷ íãý òàíð÷ãñòû Çûí³÷à

Ñãýòà " Ï ðàòí¢íãý ñýéðåà"

(Çàéí÷ýíía. Ïð÷. íà ñò. 7.)

Êàéª Çûí³÷ - ãýòà íÇçãñíû ñãýãñíû ñãýãý ø÷ýííû ãåíû, ãüé æaí÷ûíà ãýòà òãý, ãýãý çà¹ãðåà - ãàíãýòû ñãýòà ãýòàíûíà ãà ãåíûíà, ãýòà ïðûòøøàæ ñãýòà íãýòà ñ ãýòàíûíà ãýòàíûíà ãýòàíûíà